

Tillgänglighetsråd Region Norrbotten

Tid och plats

2024-04-04 klockan 11.00–16.00.

Regionhusets sessionssal och styrelserum i Luleå samt digitalt via Teams.

11.00–14.00 Gemensamt med läns pensionärsrådet.

14.30–16.00 Tillgänglighetsråd Region Norrbotten.

Deltagare

Camilla Friberg (S), ordförande

Birgitta Johansson Huuva (C), vice ordförande

Stefan Simonsson, Funktionsrätt Norrbotten

Inga-Lis Samuelsson (C), Norrbottens Kommuner, från 11.35 via Teams

Jani Suhonen (S), Norrbottens Kommuner

Jan Erik Nilsson, Funktionsrätt Norrbotten, via Teams

Ann-Christine Magnusson, Funktionsrätt Norrbotten

Inger Johansson, Funktionsrätt Norrbotten

Margareta Lindblom, Funktionsrätt Norrbotten

Sven Georén, Funktionsrätt Norrbotten, via Teams

Hjördis Lindström, Synskadades riksförbund

Övriga närvarande

Micke Boström, sekreterare

Protokollet justeras digitalt

Camilla Friberg, ordförande

Stefan Simonsson, justerare

Micke Boström, sekreterare

1. Sammanträdet för tillgänglighetsråd Region Norrbotten öppnas

Camilla hälsar välkommen och öppnar sammanträdet.

2. Upprop

Upprop hålls.

3. Val av protokolljusterare

Tillgänglighetsråd Region Norrbotten beslutar att protokolljusterare ska väljas löpande enligt förteckningen över ledamöter från patientorganisationerna.

Som protokolljusterare väljs Stefan Simonsson.

4. Godkännande av dagordning

- Sammanträdet öppnas.
- Upprop.
- Val av protokolljusterare.
- Godkännande av dagordning.
- Informationsärenden (tillsammans med läns pensionärsrådet).
 - Norrbottens Kommuner.
 - Samverkansgruppen för tillgänglighet i kollektivtrafiken.
 - Hjälpmedelssamverkan.
 - Läkemedel.
 - Rehabilitering samt patient- och brukarmedverkan.
- Ärenden för tillgänglighetsråd Region Norrbotten.
 - Aktuell regioninformation.
 - Arbete med handlingsplan till den regionala folkhälsostrategin.
 - Övriga ärenden.
- Sammanträdet avslutas.

Dagordningen godkänns.

5. Informationsärenden

Punkten genomförs tillsammans med läns pensionärsrådet.

Norrbottens Kommuner

Ingen information till detta sammanträde.

Samverkansgruppen för tillgänglighet i kollektivtrafiken

Nästa sammanträde hålls den 18 maj 2024.

Hjälpmedelssamverkan

Ingen ny information vid detta tillfälle. Gruppen brukar sammanträda i maj.

Läkemedel

Anders Bergström, läkemedelsstrateg, informerar om regionens läkemedels-hantering och svarar på ledamöternas frågor. Bland annat handlar det om

- prioriteringar
- läkemedelskostnader
- restnoterade läkemedel och läkemedelsberedskap
- läkemedelsgenomgångar
- alternativa läkemedel
- att läkemedel ibland används i stället för omvårdnad.

Rehabilitering samt patient- och brukarmedverkan

Stefan Stridsman, regionens verksamhetsområdeschef för rehabilitering, informerar om genomförande av tre uppdrag från regionstyrelsen som alla har koppling till resultatet av medborgardialoger om rehabilitering.

- Implementering av generiska modellen för rehabilitering.
- Införande av patientinformation på norrbotten.se
- Rutiner för patientföreningar som önskar sprida information om sin verksamhet.

Enkelt sammanfattat innebär den generiska modellen att

- alltid göra en tidig bedömning av patientens behov av rehabilitering
- arbetssättet ska vara personcentrerat
- göra en rehabiliteringsplan tillsammans med patienten.

Ledamöterna diskuterar olika aspekter av de tre uppdragen tillsammans med Stefan. Bland annat handlar det om

- att få med hela vårdkedjan i rehabiliteringsförloppet
- syn- och hörselinstruktörer
- spridning av information från föreningar
- uppföljning av rehabiliteringsplan och SIP (samordnad individuell plan)
- brist i stöd från logopeder
- gemensamt rehabiliteringsansvar för regionen och kommunerna
- samlad information om möjligheter till rehabilitering

- samlad information om patientföreningar
- information om hjälpmedel
- neurologisk rehabilitering
- rehabilitering/habilitering av barn och ungdomar
- träning i varmvattenbassänger
- rehabilitering vid cancer
- stressrehabilitering
- rehabilitering efter transplantation.

Stefan understryker att patientföreningar och brukarorganisationer kan bidra med värdefulla inspel och insatser i utvecklingen av regionens rehabiliteringsverksamhet. Delaktighet är dessutom grundläggande vid ett personcentrerat arbetssätt. Det handlar om att möta olika personers verkliga behov och ta vara på medborgarnas upplevelser, erfarenheter och önskemål för att regionen ska vara så träffsäker som möjligt i sitt utvecklingsarbete.

Stefan vill gärna se att patientföreträdare är med vid införandet av den generiska modellen för rehabilitering. Det kan gissningsvis röra sig om tre eller fyra träffar per år som främst genomförs digitalt via Teams. Den som är intresserad att delta kan skicka sin intresseanmälan till sekreteraren Micke Boström på kanslisekreterarna@norrbotten.se

6. Ärenden för tillgänglighetsråd Region Norrbotten

Regioninformation

Camilla informerar om läget i regionen. Just nu pågår arbete med budget till den strategiska planen för 2025–2027. Camilla ser att det ekonomiska läget blir utmanande även under år 2025.

Regionens arbete med att minska inhyrd personal

Den 1 april 2024 gick Region Norrbotten med i ett avtal tillsammans med 16 andra regioner där man gemensamt har kommit överens om nivåer för ersättning till inhyrd personal. Region Norrbotten har betalat högre ersättning än många andra regioner så detta innebär en besparing. Det är bra att få ner priset för inhyrd personal men nu handlar det också om att få ner antalet timmar som inhyrd personal arbetar.

Region Norrbotten har under början av året klarat sina delmål när det gäller minskning av andelen inhyrd personal. Det börjar nu märkas både ekonomiskt och i verksamheten där den egna personalen ökar.

Ledamöterna diskuterar olika aspekter av personalsituationen inom hälso- och sjukvården. Camilla får en fråga om läkarutbildningen och informerar

om att regionen arbetar intensivt med att få läkare som utbildar sig i Norrbotten att stanna kvar.

Läget på sjukhusen kopplat till vårdplatser

Det är fortsatt ansträngt läge i Norrbotten, främst i Sunderbyn. I dagsläget råder ingen höjd beredskap.

Bemanningspoolen

Regionen har inrättat en bemanningspool för sjuksköterskor. En enhetschef är anställd och just nu pågår rekrytering av sjuksköterskor. Målsättningen är att anställa tio sjuksköterskor innan sommaren och utöka poolen med fler sköterskor efter semestern.

Lymfterapeuter

Region Norrbotten har tre utbildade lymfterapeuter som tillhör fysioterapienheten. Terapeuterna tar hand om patienter från hela länet och samverkar även på distans med personal vid andra orter.

Lokala patientråd

Stefan och Hjördis upplever att det inte fungerar med ärenden till de lokala patientråden och tillgänglighetsråd Region Norrbotten. Det handlar om flera olika saker.

- Det blir fler ärenden till de lokala patientråden när verksamhetsfrågor inte behandlas i tillgänglighetsråd Region Norrbotten.
- De lokala patientrådets sammanträden är inte alltid tillräckligt långa för att hinna behandla alla ärenden.
- Det är oklart hur verksamhetsfrågor som spänner över regionens hela verksamhetsområde ska väckas i de lokala patientråden.
- De lokala patientråden sammanträder två gånger per år vilket upplevs som för sällan.
- De lokala patientrådets sammanträden synkroniserar inte med sammanträden för tillgänglighetsråd Region Norrbotten på ett sätt som ger ett rimligt ärendeflöde. Det kan därför ta onödigt lång tid innan vissa frågor behandlas eller får svar.
- Det saknas protokoll och tydliga rutiner för utskick av protokoll från sammanträden med de lokala patientråden.

Hjördis vill också understryka att det finns ärenden som aldrig verkar hamna på rätt instans och därför aldrig blir behandlade. Som exempel nämner hon frågan om syn- och hörselinstruktörer.

Camilla påminner om att frågor som politiken kan påverka ska behandlas av tillgänglighetsråd Region Norrbotten. Frågor som verksamheten kan påverka ska behandlas av de lokala patientråden. Det går alltså inte att lösa verksamhetsfrågor i tillgänglighetsråd Region Norrbotten. Verksamhetsfrågor måste hamna i de lokala patientråden eller direkt hos verksamheterna.

Camilla informerar också om att när beredningsutskotten för läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten träffas är verksamhetsområdescheferna som ansvarar för de lokala patientråden inbjudna. Då finns möjlighet att tillsammans resonera om vissa ärenden och var de ska behandlas för att frågan ska vara påverkansbar. Hon vill samtidigt tipsa om att det kan gå snabbare att få en verksamhetsfråga behandlad om den anmäls direkt till de lokala patientråden i stället för att ta omvägen via beredningsutskottens möten.

Birgitta påminner om kunskapsstyrningens lokala programområden inom olika diagnosgrupper. Där ska det finnas en patientrepresentation vilket också är en väg för att påverka i verksamhetsfrågor. Förmodligen kommer detta arbete att utvecklas mer framöver.

Avslutningsvis ber Camilla om fler förslag på ärenden och områden på politisk och strategisk nivå som tillgänglighetsråd Region Norrbotten kan behandla utöver allt som redan är genomfört eller inplanerat.

Tillgänglighet till dokument

Hjördis uppmärksammar att hennes läshjälpmedel har svårt att läsa många dokument som regionen skickar ut. Vissa dokument går att öppna men utformningen och uppställningen kan vara bristfällig när det exempelvis gäller att kunna navigera i innehållet. Läshjälpmedel kan inte alltid göra markeringar i texten när filformatet är PDF och vissa PDF-filer är en enda inskannad bild som alltså inte innehåller text utan en bild av en text.

När det gäller utformningen av dokument så handlar det bland annat om svårigheten att kunna ta del av innehållet i tabeller och bilder med hjälpmedel som läser upp text. Hjördis har tidigare uppmärksammat att det inte är bra ur tillgänglighetssynpunkt med tabeller och liknande grafiska inslag i regionens dokument. Hennes tips är att skriva en sammanställning efter varje tabell eller bild som kort beskriver vad som visas.

Sekreteraren Micke informerar om att de dokument som regionen skickar ut till ledamöterna i tillgänglighetsråd Region Norrbotten kan delas in i tre olika kategorier.

1. Egna utskick

Vid utskick av kallelser, minnesanteckningar, protokoll och liknade möteshandlingar är innehållet till stor del anpassat efter önskemål från mottagarna. Det kan till exempel handla om dokumentens utformning, att skicka bilagor i flera olika filformat och att även ta med text direkt i e-postmeddelandet så att läsaren inte behöver öppna en bilaga för att komma åt informationen.

2. Föreläsares material

Alla föreläsare som ska träffa tillgänglighetsråd Region Norrbotten får information om tillgänglighetsanpassning. Det handlar om allt ifrån att muntligt beskriva bilder som visas vid en presentation till att leverera material och

underlag som inte är för svårt utformat ur tillgänglighetssynpunkt. Här konstaterar sekreteraren att efterlevnaden varierar.

3. Dokument från andra producenter

Dokument som produceras av andra instanser inom och utanför regionen eller som tas fram i samverkan med andra aktörer är svåra att påverka på kort sikt ur tillgänglighetssynpunkt. Här kan både ordförande Camilla och sekreteraren Micke ta med sig frågan internt för att exempelvis uppmärksamma kommunikationsavdelningen om vikten av tillgänglighetsanpassning.

Folkhälsa

Joanna Hansson, folkhälsostrateg, informerar om regionens arbete med att ta fram en ny handlingsplan för åren 2024–2026 som är kopplad till Norrbottens folkhälsostrategi.

Inom många områden har norrbottningar en sämre folkhälsa än övriga landet. De främsta orsakerna är kostvanor och brist på fysisk aktivitet. Undersökningar visar en liten och långsam förbättring av folkhälsan i Norrbotten.

Ledamöterna arbetar med inspel till den kommande handlingsplanen. Främst handlar det om regionens roll i det kommande folkhälsoarbetet. Det går bra att skicka in fler inspel till joanna.hansson@norrboten.se fram till den 4 maj 2024.

Övriga ärenden

Namnbyte

Ledamöterna i läns pensionärsrådet konstaterar att det finns flera fördelar om Region Norrbotten skulle byta namn på sitt pensionärsråd. De två pensionärsorganisationerna SKPF och PRO har uppmärksammat att namnet ”Regionala pensionärsrådet” används i stora delar av landet.

När det gäller tillgänglighetsråd Region Norrbotten så skulle ett namnbyte enligt samma princip bli ”Regionala tillgänglighetsrådet”. Ledamöterna ser inga direkt problem med namnförslaget och har möjlighet att återkomma om någonting annat uppmärksammas.

Camilla och Micke ska undersöka om det går att skapa ett ärende i frågan och när det i så fall kan behandlas.

7. Sammanträdet avslutas

Camilla tackar ledamöterna för sitt engagemang och avslutar sammanträdet.